

MARIA IMMACULADA

Amb aquest nom, manantial inagotable de consol i esperança, coneixem a la mare de nostre redemptor Jesucrist.

Entre les figures més admirables que en el Cristianisme se destacan, es impossible trovar-ne d' altre més bella i pura que Maria. Objecte de nostra adoració i de nostra fe, casta i santa creencia per a tots aquells a quins ha tocat la mà de Deu i fan professió de verdaders cristians, es al ensens la creació més poètica que imaginar-se pot, el nom més dolç que pronuncia el llavi del home.

Si ens trasladem a l' antigüetat i en l' època de Maria, quin contrast entre la pura i santa figura de Maria i les groseres divinitats del món antic! L' antigüetat no sabé ja mai concebir cosa semblant, perque no se inventa la veritat, ni la perfecció, ni la pureza, ni la santitat que al món vingué amb Maria. I si considerem sobre l'estat de l' humanitat al apareixer Maria, agobiada baix el pes dels seus vics i desordres, pot tan sols compendres l' efecte produït per aquesta creencia, per aquesta font inagotable de consol.

Sembla que Maria no gosa d' una naturalesa divina sinó per intercedir per nosaltres en el Cel, que sempre permaneix dona per a escoltar nostres dolors, per a participar de nostres angusties. Mireu, sinò, els noms que la fe dels primers temps doná a la Verge; per a els joves víctimes d' un execrable patricidi, es l'estrella del matí, la rosa misteriosa, vas plé de perfums: per a els viatgers, manantial

sempre pur; els pobres i desvalguts l' invocan com el *consol dels aflijits i la salut dels malalts*. Aquesta casta figura de la Vergé Mare s' ha mostrat a tots com sonris de misericordia i de pau: a tots ha dit «veniu vosaltres, els que haveu soferit i estimat, que jo també he estimat i soferit».

Maria es la més ferma entre tots els creients, i es també la Santa per exceŀlencia. Està sentada a la dreta del seu Fill, que no li nega res de lo que li demana. Les potestats del Cel s' inclinan devant de sa gloria; els serafins la contemplan, i quan parla responen a sa veu les arpes celestials; sobre la terra es objecte d' un culte fervorós i ardent, adorada entre tots els sants, es la patrona i protectora de tots els que sofreixen i esperan. Protectora dels marins, veu a aquells esforsats homes arrodiillar-se en sa capella humits encara ses caps per l' espuma del mar.

Devant d' aquest símbol de gracia i de candor s' inclinan les verges, murmurant paraules que sols Maria pot comprender. Tots, en fi, humils i creients l' estiman amb amor inestimable, i els incrèduls la contemplan amb admiració, com a una d' aquestes creacions sublims d' una poesia adorable, com la personificació d' una piadosíssima creencia que ha atravesat els segles, per a fortificar-se i arrelar-se més i més.

Res, doncs, comparable an aquesta deliciosa figura; no hi ha culte més pur i més tendre que l' que se tributa a la Reina dels Cels.

medad, tienen tanto de vagos como de perturbadores de la tranquilidad de espíritu de los que con ellos tropiezan en el cumplimiento de un deber profesional.

Aquella supuesta simplicidad de fuerzas empleadas para una finalidad precisa, se convierte en un embrollado movimiento de microbios de distintas procedencias y por consecuencia, con medios sobrados para ocultar al ojo del observador más experimentado, la gravedad del mal que estudia. Además, como la característica del desenvolvimiento de las enfermedades, de aquella manera iniciadas, representa invariablymente un conjunto patológico desbaratado, que no priva el que vaya siguiendo su inseguro curso dejando tras si, sin responsabilidad para nadie, el descrédito de la medicina mal juzgada; la intranquilidad de las familias y el sufrimiento de los enfermos.

En cambio de todo aquello, hemos de recordar también, que el organismo humano, sin pensar en otros por ahora, tiene resortes de tal naturaleza, que respondiendo a necesidades de su personal defensa, puede oponer resistencia y aún iniciar defensas que le permitan dificultar o destruir los bruscos ataques de aquellos insidiosos enemigos; que si pudieron aprovecharse, en sus principios, de desconocimientos o confianzas, en manifestaciones equivocadas, quedan al fin vencidos los microbios como evidente manifestación del poder del organismo humano.

Cuando a pesar de todo, llegan los microbios a invadir y permanecer en un organismo, por efecto de la solubilidad de sus producciones y de su penetrabilidad en los tegidos extraños, se provocan reacciones especiales, que son al fin las determinantes de la infección. Para conseguirla, tienen los microbios muchas puertas de entrada en los organismos superiores.

Penetran en el estómago que es la vía más expedita. Al pulmón que encuentra más dificultades. Aprovechan una simple solución de continuidad, insignificantes heridas o simples rozaduras de la piel o en las superficies de las membranas aparentes; en estos últimos casos, los resultados podrán ser eventuales, cuando no se trate de individuos debilitados por su pobreza orgánica.

De todo aquello se utiliza el Bacilo de la Fiebre Tifoidea, para invadir al organismo humano; y cuando no ha recogido elementos de infección, creados en otro cuerpo, le sirven bien, los que acarrean las carnes y todas las substancias que utiliza el hombre para su alimentación; y entre ellos, en primer término el agua, que se supone el manantial más fecundo de gérmenes tíficos. Todo ello sin embargo y ser aquella la creencia general, se ha dicho:

«El papel de los paratificos en la etiología de las infecciones alimenticias, por la presencia del Bacilo en la carnes o productos manipulados, no alterados por otras causas y procedentes de animales sanos, en el acto del sacrificio, es muy reducido el número de bacilos que se descubren».

«Que muchas veces es muy difícil precisar el origen de los gérmenes».

«Que las carnes utilizadas pueden proceder de animales muertos con urgencia o en el curso de una septicemia; pero las bacterias pueden ser aportadas por el intestino que envuelve los productos de la salchichería, si al prepararlos no se ha tenido el cuidado de esterilizarlos bien, puesto que todos estos agentes microbianos están esparcidos por el medio exterior».

«Los microbios identificados con el paratifico B. pueden no ser patógenos para el hombre; a falta de un método que permita diferenciar los paratificos, no es posible basar en su presencia un motivo de decomiso de los alimentos que los contienen». (Komma).

Ahora bien. ¿Las infecciones tíficas de los animales cuyas carnes utilizamos como alimento, son peligrosas bajo el concepto del contagio directo de la Fiebre tifídica? Difícil es la contestación y debemos reservarla para otra día.

Adelantemos pór hoy, que las enfermedades de aquella naturaleza que se presentan en el carnero, en el buey, en el cerdo, en la cabra, en el caballo, etc., si incidentalmente no contienen el Bacilo específico de la enfermedad, será muy difícil que la provoquen sus carnes, ingeridas en el cuerpo humano.

Elementos de otra especie son probablemente los encargados de levantar tan repugnante edificio.

JUAN ARDERIUS.

UN DEVOCIONARI per a els nois-exploradors (1)

¿Qué ha de ser devot el exploradoret? ¿Qué no basta que sigui un bon noi catòlic, i res més? I perque no's podria pas parlar de devoció quan se tracta d' una institució que ni tan sols es militar, com ho pretenen alguns; més aviat algú s' hauria d' extranyar molt més de que s' hagués imprés aquest any mateix, un «Devocionario del Soldado» (2) més voluminos, a tot ser-ho, que no pas el que critiquem ara. En la ciutat de Deu no es cosa de l' altre barri el parlar de devoció a soldats o, si fa no fa, a aprenents de soldat.

En els últims del segle VIe un gran Papa alabava la devoció de soldats veritables que guerreaven en pro de l'Esglesia Romana. Però en aquest temps la paraula llatina «devoto» tenia un sentit molt més pregón de lo que té comunament avui, i significa: la pertinença, la subjecció, com a estament, com a situació fixa, continua, fins jurídica. I aixís fa que l' Papa sant Gregori Magne felicitava a n'aquesta bona gent catòlica i batallera a la vegada qui se contraposava a l' invasió dels Barbars, dient-li amb aqueixes paraules:

«Habeu alcançat la més gran gloria »per un exèrcit demostrant una obediència molt favorable als interessos de la Santa Repùblica de la Catolicitat, com sabem que la vostra devoció »ho ha fet; rebent amb molta sotsmissió »al quefe que jo us enviaua, la vostra »tropa ha palesat l' obediència que »convé a la devoció militar: «congruam »militaris devotionis obedientiam demonstravit» segons diu abstreit el llatí (ed. Migne I, II, ep. 31).

El traductor del llibret que senyalem avui a l' atenció del públic, ens permetrà interpretar a la antiga el titol de la seva obra, la qual verdaderament s' hi presta, i entenem doncs que l' dit opúscol té per fi actuar d' una manera més viva la pertinença benvolguda, la subjecció aimada del explorador a Deu i a la Esglesia seva, pel medi de l' entitat de la qual es membre actiu, pel medi del «exploracionisme», car una institució que no té dit fi i que l' Esglesia no considera pas com a filla seva, al menys per adopció, tal institució, diem, no pot anar sinò a la confusió i a la ruina. d' aon l' importància trascendental per als nois exploradorets, d' una obreta minúscula que s' pot posar sense cap augment de pes dintre una motilla ja lleugereta. Amb tota la promesa i el codi del explo-

IDEALITATS

Paréntesis.—Vergonya eterna

Hi ha qui gosa cantar el voluptuós amor d' Afrodites, l' eterna corruptora de tots els segles.

A la fétida Afrodites, personificació de la voluptuositat corruptora de la donzella; del depravat amor de la casada; es a tú, que se te diu venerada per tots els segles dels segles. Tú, venerada! Tú, deua grega, que has deixat escriptes pàgines vergonyoses, saturades de deshonres, tú, has de ser venerada?

Tú, que al posar-te al altar, arrebates flors exquisides; tú, la que portares desolacions en famílies, no has de ser venerada, no; en tot cas, que te veneri qui et canta; qui voldirà fer de nostre verger amorós una vergonya social. No; no ho deus ser de venerada, perque la societat d' ara no ha pas caigut en tan lamentable degradació; perque no es hipocresia lo que sent i manifesta, sinó que es una força nascuda de l' única idealitat que ha enlairat a la donzella, i que ha fet de la casada la contraposició de les Afrodites.

Qui et canta voldirà així mateix resucitar vergonyoses escenes paganes; voldirà veurer perdres, en mig de les bacanal, joies hermoses; convertir a nostra llar en cementiri espiritual, i a nostra societat en fossa d' honres.

No, Afrodites, no ho serás pas mai de venerada. Feres abominacions en la societat pagana, per això nostra societat cristiana te execra i et recorda amb horror.

Has llegat pàgines monstruoses; tes gestes, son deshonres; tes paraules, venenosos. Per això sempre serás tinguda per la deua més nefanda: despreciada per la donzella i maleida per les esposes.

SALAMBÓ.

La Fiebre Tifoidea de la Especie Humana y las Enfermedades Típicas de los Animales domésticos

Los notables y repetidos trabajos no terminados aún y la inseguridad de los resultados conseguidos con el estudio etiológico de las enfermedades, cuya existencia en la Tierra catalana nos ha hecho llorar casi a todos en estos últimos días, sostiene un ambiente de incertidumbres, de desconfianzas y de abatimientos que removidos por las oleadas del terror, se hacen irresistibles, porque la perturbación de la vida normal de los pueblos, cansa pronto y la fatiga de la miseria es factor que no cabe en el mecanismo de la civilización moderna.

No olvidemos que mucho se ha conseguido, llegando a la afirmación del principio fundamental de las supuestas semejanzas del bacilo de Eberth, con otros microbios, para explicarnos la mutable característica de la infección tífica de los animales, con relación a los contagios de éstos, al hombre.

Es indudable que la noción de aquellas semejanzas, facilitan la solución del problema, que representa la intervención de los microorganismos en los cambios del mecanismo funcional, de los seres que deben considerarse de orden más elevado. Y de esta manera se explica la presentación de dolencias, lo mismo en el hombre que en los animales, que atribuénse a la acción exclusiva de una sola especie microbiana, se cae en un error cuyos límites no pueden medirse de primera intención. Empieza dificultando el diagnóstico, porque no se descubre bien su naturaleza; los síntomas que se aprecian en las primeras manifestaciones de la enfer-

medad, tienen tanto de vagos como de perturbadores de la tranquilidad de espíritu de los que con ellos tropiezan en el cumplimiento de un deber profesional.

Aquella supuesta simplicidad de fuerzas empleadas para una finalidad precisa, se convierte en un embrollado movimiento de microbios de distintas procedencias y por consecuencia, con medios sobrados para ocultar al ojo del observador más experimentado, la gravedad del mal que estudia. Además, como la característica del desenvolvimiento de las enfermedades, de aquella manera iniciadas, representa invariablymente un conjunto patológico desbaratado, que no priva el que vaya siguiendo su inseguro curso dejando tras si, sin responsabilidad para nadie, el descrédito de la medicina mal juzgada; la intranquilidad de las familias y el sufrimiento de los enfermos.

En cambio de todo aquello, hemos de recordar también, que el organismo humano, sin pensar en otros por ahora, tiene resortes de tal naturaleza, que respondiendo a necesidades de su personal defensa, puede oponer resistencia y aún iniciar defensas que le permitan dificultar o destruir los bruscos ataques de aquellos insidiosos enemigos; que si pudieron aprovecharse, en sus principios, de desconocimientos o confianzas, en manifestaciones equivocadas, quedan al fin vencidos los microbios como evidente manifestación del poder del organismo humano.

Cuando a pesar de todo, llegan los microbios a invadir y permanecer en un organismo, por efecto de la solubilidad de sus producciones y de su penetrabilidad en los tegidos extraños, se provocan reacciones especiales, que son al fin las determinantes de la infección. Para conseguirla, tienen los microbios muchas puertas de entrada en los organismos superiores.

Penetran en el estómago que es la vía más expedita. Al pulmón que encuentra más dificultades. Aprovechan una simple solución de continuidad, insignificantes heridas o simples rozaduras de la piel o en las superficies de las membranas aparentes; en estos últimos casos, los resultados podrán ser eventuales, cuando no se trate de individuos debilitados por su pobreza orgánica.

De todo aquello se utiliza el Bacilo de la Fiebre Tifoidea, para invadir al organismo humano; y cuando no ha recogido elementos de infección, creados en otro cuerpo, le sirven bien, los que acarrean las carnes y todas las substancias que utiliza el hombre para su alimentación; y entre ellos, en primer término el agua, que se supone el manantial más fecundo de gérmenes tíficos. Todo ello sin embargo y ser aquella la creencia general, se ha dicho:

«El papel de los paratificos en la etiología de las infecciones alimenticias, por la presencia del Bacilo en la carnes o productos manipulados, no alterados por otras causas y procedentes de animales sanos, en el acto del sacrificio, es muy reducido el número de bacilos que se descubren».

«Que muchas veces es muy difícil precisar el origen de los gérmenes».

«Que las carnes utilizadas pueden proceder de animales muertos con urgencia o en el curso de una septicemia; pero las bacterias pueden ser aportadas por el intestino que envuelve los productos de la salchichería, si al prepararlos no se ha tenido el cuidado de esterilizarlos bien, puesto que todos estos agentes microbianos están esparcidos por el medio exterior».

«Los microbios identificados con el paratifico B. pueden no ser patógenos para el hombre; a falta de un método que permita diferenciar los paratificos, no es posible basar en su presencia un motivo de decomiso de los alimentos que los contienen». (Komma).

Ahora bien. ¿Las infecciones tíficas de los animales cuyas carnes utilizamos como alimento, son peligrosas bajo el concepto del contagio directo de la Fiebre tifídica? Difícil es la contestación y debemos reservarla para otro día.

Adelantemos pór hoy, que las enfermedades de aquella naturaleza que se presentan en el carnero, en el buey, en el cerdo, en la cabra, en el caballo, etc., si incidentalmente no contienen el Bacilo específico de la enfermedad, será muy difícil que la provoquen sus carnes, ingeridas en el cuerpo humano.

Elementos de otra especie son probablemente los encargados de levantar tan repugnante edificio.

JUAN ARDERIUS.

rador explcats per la doctrina senzilla i solidissima d' aquest llibret venen a ser el mateix que les promeses baptismals i vots que professem al entrar en sa mateixa vida cristiana; lo que es evidentment l' unica jurament que s' pugui exigir de nois catòlics, i que pugui obligar-los; Sant Pere ne donava ja la fórmula per endavant quan deia: «Honreu a tothom, ameu als germans, temeu a Déu, al Rei» (1 Petr. II, 17—Devocionario p. 35).

Aquesta explanació de la promesa i del codi ve seguida d' unes quantes formules de pregaries i d' ensenyaments molt pràctics referint-se a les grans devociions que formen la substància mateixa del cristianisme.

Tant petit que sigui, aquest devocionario basta per a formar héroes i sants; i es veritat que «ls grups d' exploradors aon es coneigut i practicat formen una «asociación de amor» porque saben que: «todos son hermanos, creados, redimidos ialimentados por el mismo Dios, que es el Padre de todos, hermanos de Jesucristo». (Devocionario p. 25). Fora d' aquest punt de vista la sola hipocresia o la ximpresa poden encimar una fraternitat dels nens de totes les classes socials.

Agraim, doncs, entusiàsticament la traducció que ens ha facilitat Mossen Diaz Valdepares porque creiem que ha de tenir la seva obre una missió utilíssima i distintiva al mig del conjunt desgraciadament massa barrejat de «Los exploradores de España».

EMILI.

(1) «Devocionario del explorador católico», traducido directamente del inglés, por J. Diaz Valdepares, Capellán del Regimiento Inmemorial del Rey. Un vol. 94 págs. de 6 por 9 cms. Calleja-Madrid.

(2) «Devocionario del Soldado», por el doctor D. J. Vilaplana Jové, Pbro.—Luis Gili. Barcelona. 1914.

Per la pròxima setmana

Jornades d'Itàlia

Nàpols

del eminent arquitecte i estimat amic nostre en Joan Bordàs.

DE COL-LABORACIÓ (1)

En Josep Malagarriga

En Malagarriga es mort! Axó, sentit axís poques hores després d' haver-lo deixat en plenitud de vida, salut i bon humor a la Lliga d' Acció Social i d' haver-lo encara vist un xic més tard pujant amb dalit per la carretera del Castell amb dos altres companys, fa sentir una esfaraidora esgarifansa; i fa una vegada més alsar el cor i el pensament a Déu per a demanar-li una cristiana mort, per a quant, segons la seva Divina voluntat, hora sigui....

En Malagarriga es mort!

Amb ell perdem nosaltres un entrañable amic i un company excel·lent de que rebiem i amb qui havíem tingut i podíem tenir en moments greus de la vida, consoladores confiàs. Amb

(1) Hem rebut del nostre col-laborador i amic particular, Sr. Fages (D. Xavier), un article encomiàstic del plorat Sr. Malagarriga. Si be no podem suscriure totes les seves manifestacions, sobre tot certes insinuacions i reticències, poc conformes amb el criteri de LA VEU DE L' EMPORDÀ, com en lo que respecta a la personalitat del Sr. Malagarriga don' idea exacta de les qualitats i manera d' esser del nostre plorat amic, no tenim, fets les anteriors salvetats, inconvenient en publicar-lo com escrit de col-laboració.—N. DE LA D.

ell se pert a Figueres un bon catòlic; amb ell perden les dretes ciutadanes un decidit i conscient defensor; amb la seva mort se veu privat el catalanisme empordanès d' un dels seus precursores i defensors primers, i el de més bon seny, el més conscient, el més català genuí de tot el catalanisme. Perque a n' en Malagarriga el catalanisme no hi era postis com en tants altres que dient-s'ho i fins pensant-se ser-ho, res saben de les més estables i gloriose tradicions catalanes, i de moltes que en coneixen, en renguen i les desprecien i volen esborrar-les. Ell era català *de soca a arrel* i com a tal, volguent perpetuades les majors glories de la nostra terra, sentia inclinacions catalanistes allà pels anys de la seva primera joventut, quant, estudiant a l' Universitat de Barcelona, encara aquet catalanisme d' avui, adoptat per molts com *de moda* seguint-los-hi totalment *postis*, havia de naixer. Aleshores en Malagarriga escribia ja sempre en català castis (en guarda interessants cartes) i en català pensaba i en català sentia, parlant emprò ja aleshores també, de sos desitjos de «un partit verament catòlic i espanyol» «que no transigeixi mai amb la Revolució per a no exposar-se a ser complis i víctima d' ella».

Aqueixes dues seves afirmacions reflexadores d' aspiracions que fonda-ment sentia i a les que sempre va permaneixer fidel, donen a comprender nostra antiga entranyable amistat, per la coincidència de nostres pensaments, encara que apareguessim en aquells últims anys, militant en camps polítics diferents, sense haver nosaltres variat ni haver-se ell apartat tampoc del seu pensar de tota la vida. Era en Malagarriga un conservador espanyol empapat i ben posseït del pensament d' en Balmes del que mai parla-va sense donar a comprender la fonda admiració i veneració que per a ell sentia, i que en balmista miraba i jutjava totes les qüestions i tots els més greus problemes de la Patria espanyola, i pels particulars de la nostra terra s' havia entusiasmàt i fortament adherit al sentit de *La Tradició Catalana* del Bisbe Torras i Bages. Amb en Balmes i en Torres i Bages per guies, dit està com se sentia catòlic i no podia admetre ni admetia mai en axó, vacilacions, ni transaccions, ni acomodaments de cap mena, dels que avuit tan s' estilen. «El meu criteri és franc i enterament catòlic me deia en una carta del Novembre de 1894. «Soms catòlics i volem ser-ho sempre i en tot lloc» repetia en un escrit públic del juny de 1904, i al sortir esgarrat, com totalment decantat a l'esquerra, un mitin catalanista en nostra ciutat, en qual organització ell havia tingut part principalissima, entonava noblement el *mea culpa* i deia amb valentia a la opinó figuerenca i empordanesa que: «si l' esser catòlic arriverà a resultar incompatible amb l' esser catalanista, cosa que ferma-ment i de bona fe no creiem, volem que s'apaga tothom que deixariem el Catalanisme per a quedar-nos amb el Catolicisme, amb totes les conseqüències i devers que axó imposa i suposa».

Així era el caríssim amic qual pèrdua plorem i per axó ens he sentirem sempre amb ell fondament identificats, apesar, com ja hem dit, d' apareixer militant en camps polítics diferents. Ell m' havia ben dit, moltes vegades, quant més aprop se trovava d' una complerta identificació amb nosaltres,

que de semblanza amb el pensar de molts que se creien sos corregionalis; i jo se be, com en el jutjar trascendentals problemes coincidia amb ell molt més justament que amb molts que se diuen i pensen ser conservadors.

Al fundar-se deu anys enrera l'*Económica Ampurdanesa d' Amics del País* i honrar-se'm amb sa Presidència, vaig indicar als vots dels meus amics a n' en Malagarriga per a Secretari i acceptada amb unànim satisfacció i aplauso la meva indicació va desempenyar el càrec fins ausentar-se alguns anys després de Figueres. La *Memoria* que llegí en el primer Concurs de la *Económica* es demonstració palesa de tots els seus bons sentiments i de l' entusiasme (dins la natural fredor de son temperament) amb que s' interesaba pel be públic i s' afanyaba per servir-lo. Si en Malagarriga hagués tingut una posició independent, hauria estat verdader model de lo que deuria esser, i tan pocs com n' hi ha per desgracia! l' home públic dels nostres temps conscientment coneixedor dels als debers de ciutadanía. Ell no els olvidaba mai aquells debers i sabia tota l' importància que tenen i es planyà de veurels tan desconeeguts per molts dels que més se troven amb totes les condicions i aptituds per cumplir-los dignament.

Va esser bon soci de la Conferència de S. Vicens de Paül, Director de LA VEU DE L' AMPURDA en sa primera època, i Vice-President del Centre Catalanista per haver-se negat obstinadament a acceptar la Presidència; i a la penya més constant de la *Lliga d' Acció Social* l' anyorarem sempre.

Privadament el tracte d' en Malagarriga era senzill, bondadós, afabilíssim dins la natural poc expressiva rúdesa catalana; i modestíssim i resig-nat amb la seva sort que no va ser mai per desgracia, humanament parlant, la que tenia dret a esperar pels seus coneixements i per les seves qualitats estimadíssimes.... encara que moltes d' elles eren precisament, les que el mon modern menys estima.

Les cabories, les ocupacions i la falta de medis per comprar llibres nous feien que aquells últims anys visqués allunyat del moviment literari i polític del nostre país, pro tres autors predilectes, sovint repassats, mantenien la seva pensa i el seu esperit en l'estat de sempre. Eren en Balmes, en Torras i Bages i el *Kempis*. Per això en Josep Malagarriga amb les seves apariencies pageses posseïa un enteniment i un esperit exquisits, per-que havia tingut aquet seny superior de formar-se i de inspirar-se sempre amb lectures tan exquisides.

Deu tingui al cel al caríssim amic! Preguem per la seva ànima, per si estés detinguda en lloc d' expiació, els que l' estimaven tant com se mereixia i quedem en la terra!

XAVIER FAGES DE CLIMENT.

=Vacuna suissa sempre fresca. L' antiga farmacia AZEMAR, Joan Matas, 13, avans Besalú, té la venda exclusiva de la acreditada vacuna de la casa *Lancy Genève*, avui de Berna, que's la primitiva, intervinguda per l' Estat per la major garantia. Donada la seva eficacia es la preferida pels metges i el públic en general.

Estutxos de 1 tubus, 1 pesseta, id. amb 5 tubus, 4 pts., id. amb 50 tubus, 35 pts.

=Xarret de 2 a 4 assentats a voluntat, casi nou, se ven molt barato. Informarán en aquesta administració.

FUNCIÓ BENÉFICA

La Junta d' extensió de mendicitat i protecció a l' infància mereixia un públic homenatge de gratitud per part del poble de Figueres per la grandiosa obra benèfica que està portant a cap, i el rebé esplendorós en la diada de la funció benèfica que organitzà el prop-passat dijous en la «Sala Edison» cedida galantament per D. Carles Cusí.

L' hermós teatre oferia un cop de vista esplèndit, lluït totes ses magnífiques gales amb profusió de llums que feien ressaltar i il·luminaven la grau gentada que s' hi aco-modà, donant una gaia nota de color nostres belles dames i damisel·les dispostes sempre a secundar amb sa presència obres benèfiques i festes d' espectacle.

Ni espai ni temps me queda en el present nombre per a dir *al detall* quelcom de cada nombre del nodrit programa quin fou portat a bon terme amb ordre i al ensembles amb perfecte execució. Els aplaudiments tributats a l' orquestra dirigida per el Sr. Basil; al novell i simpàtic coro del Menestral, guiat amb gran gust per el jove Simón Gratacós, dilettante, de qui ens havem ocupat en altres ocasions, foren proves palees de que no en va els hi passaya el temps treballant per amor al art i foment de la cultura artística, base principal d' educació del sentiments.

Què diré del xamós quadre de les aixides parelles de la gimnasia rítmica? Es aquesta una agrupació tant important, un mètode d' educació d' ensenyansa tan necessari i digne d' apoi i aplauso per els seus organitzadors i savis mestres, que em guardo amb gust per a mellor ocasió un aplauzo al Sr. en Josep Serra i la professora Na Angeleta Corominas quins no escatimen ni temps ni paciencia per a inculcar en el cervell dels petits alumnes les difícils teories del eminent Delcroze; això es: l' educació per el ritme.

Jo sento no trovar-me a l' edat tendra d' aquells simpàtics infantets per a sumar-me amb ells, doncs crec fermament que la pràctica seguida i constant del mètode Delcroze ha de crear gent més valenta que nosaltres, en el sentit espiritual, més intel·ligent, homes de més fermes voluntats i de més aixecats pensaments. El públic els aplauideix amoroosament i vull creure amb l' intel·ligència pel esforç que realitzen els mestres i deixables, pro, si gran creieu l' obra, volgueu entendrer-la sempre més gran, doncs, el camp donarà tants fruits, que sols els resultats positius que n' esperem els entusiastes ens ho provaràn temps a venir.

L' orfeó «Art i Patria», dirigit per el reputat mestre en Josep Serra, escoltà aplausos unàmils per la bona dicció d' una sardana d' en Morera i la colossal i divina «Patria Nova», de Grieg, fragment de la música gran vinguda de Germania, que ens eleva sempre el cor a regions de llum i nova vida.

Apesar de l' hora avençada de la nit, el públic esperà sentir el chor de «La Erato», cantant-nos, baix la direcció del bon mestre En Felip Cervera, dues escullides composicions chorals que porten el tornaveu valent i melós de les produccions del llorejat Clavé. Foren també molt aplaudits.

En un dels intermedis, el cultíssim professor, nostre benvolgut amic D. Sebastià Escapa feu un brillant discurs resum, explicant la fundació, desenrotlló i marxa de la Junta de protecció als pobres i als infants. Jo no aplaudeixo el discurs tot i essent de gran importància, aplandeixo més coralment al bondadós senyor que s' desvetlla per el bon ordre de l' institució posant-hi tot el zel, moltes vegades fent verdaders sacrificis amb l' apoi incondicional dels Srs. Pujolà, Campà, Canet, Junyer, Ventura, Carreras, Fages, un dels més actius organitzadors de la festa, i altres que sento no recordar.

Sis distingides senyores de la localitat invadiren la sala, oferint bombons als espectadors. S' esperava de la magnanimitat del poble de Figueres un bon resultat de la colecta, més els superà mercés sens dubte a la gentilesa i hermosura de les xamoses senyores Lolita Gumma, Isabel Galtier, Gloria Zarandona, Lola Jaume, Pilar Massot i Matilde Montsalvatje, quines s' desvetllaven per a omplir la bossa en bé del pobre.

Deu vulgui a tots els que contribuiren al èxit de la festa, doncs cumpliren amb les paraules sagrades: Dona de menjar al que pateix fam. Vesteix al despullat.

HUNDING.

Crónica de la guerra

La situació dels bel·ligerants tant per la part de França com per la de les fronteres austro-russes-alemanyes, continua estacionaria i sense resoldre les importants batalles què s'estan llurant en aquells indrets.

Les baixes son molt més grans en el camp oriental sens dupte per estar el país en més condicions per la lluita per trovar-se glaçat el terrer a diferència dels camps belga i francès, on les inundacions paralitzen els moviments de les tropes d'infanteria i caballeria concretant-se a escaramuses d'escasa importància, relativament als nombrosos contingents que per ambdues parts operen en dits camps, i a duels contínus d'artilleria, essent per lo tant dita arma la que juga el principal paper. Se parla no obstant del propòsit del Estat Major alemany, d'haver donat l'ordre de apretar el cercle d'Iprés i apoderar-se a l'exercit de la població convertida en un munt de runes, i trencar la línia dels aliats entre Arras i La Bassée per fer expedít el camí de Dunquerque i Calais, essent els encarregats de portar a cap la important operació, a més del Kromprinz el príncep Lluís de Baviera i el duc de Wurtemberg.

El diari anglés «The Times» anuncia haver-se presentat la epidèmia tífica en l'exèrcit belga. Deu vulgui que la notícia no tingui confirmació.

Ja deiem en la crònica anterior, que les notícies que del teatre oriental de la guerra ens donen els informes moscovites devien esser rebudes amb prevenció, i en prova d'això, cal fer notar que les batalles decisives de Lodz i Lowitz amb les consegüents terribles derrotes alemanyes, han veradeirament existit i continuen encara sense resoldres definitivament, mes no han tingut confirmació oficial els detalls que ens donaren, ans desmentits pel mateix Estat Major rus, que no els hi dona altra importància que la de contra-atacs portats a cap per l'exèrcit rus, per aturar l'ofensiva alemania, i en canvi els últims telegrammes del Quartel General alemany segons el qual l'exèrcit del Est en les batalles de Wołcawiec, Kutno, Lodz i Lowitz ha pres, des de el dia 11 de Novembre fins al primer de Desembre, més de 80.000 presoners russos il·lesos, sense comptar per lo tant els ferits recollits en el camp de batalla, 100 canons, 200 ametralladores i més de 160 carros de municions; i els austriacs, apesar d'haver sofert alguna derrota parcial en canvi, també segons notícies oficials del Quartel General austro-hongarés, del 27 de Novembre aplegaren 29.000 presoners russos il·lesos i 49 ametralladores en els últims combats de la Polònia russa del Sur.

El resum de les noves de la setmana respecte a dit camp de lluita, i comparades les de les distintes procedencies, acusa la ofensiva franca de les tropes austro-alemanyes pel N. i S. de la Polònia Russa i la defensiva de les mateixes tropes en la Galitzia, Prussia oriental i regió dels Kárpats, sense progrés importants per una i altre part, apesar de la sang vessada.

En canvi per la part de Serbia l'exèrcit austro-hongarés avansa ràpidament, havent-se apoderat de Belgrado i infringit series destroces en el ja debilitat exèrcit serbi que s'bat continuament en retirada devant de la superioritat numèrica dels austriacs.

De les complexes operacions turques en la frontera russa i en l'Egipte, poc en clar pot dir-se, perque les poques noves que ens ariven son en extrem contradictones i com en els demés camps cal suposar que les victòries i derrotes son alternatives, com en tots els principis i operacions preliminars, essent no obstant certa la ocupació pels turcs de la ciutat de Suez i l'avenç en les regions del Caucas.

En l'apertura de les corts italianes obtingué un èxit el discurs presidencial, explicant l'actitud governamental d'Italia davant del conflicte Europeu, essent acollit amb una salva d'aplaudiments. En sessions successives se tractarà de l'actitud venidera que s'affirma, contra lo que s'afirma la setmana passada, serà de absoluta neutralitat si les circumstancies no obliguen a modificar-la en pro dels interessos nacionals.

En la apertura del parlament alemany el canceller Hardman-Holweil declarà, en mig dels únams aplaudiments de la Cambra, que la guerra actual obeia únicament a l'actitud reservada i hipòcrita d'Anglaterra amb motiu del assassinat del príncep hereu d'Austria al no oposar-se a la movilització russa per ambició a la prosperitat i engrandiment del imperi germànic, terminant el discurs amb les següents paraules: «Anglaterra voldria anorrear militarment i econòmicament a Alemanya. Jo declaro que l'Alemanya no s' deixarà anorrear. Aquesta lluirà fins que obtingui la certesa de que ningú torbarà la seva pau i de que no s'impedirà més que la civilització alemanya es desenrotlli».

De la sublevació de les colonies angleses poca cosa s'en sap, havent-nos comunicat solament el govern anglés la captura del general Dewet amb els pocs fidels que l'acompanyaven en el Transvaal.

X.

Los sacerdotes maestros

A los alumnos de nuestro Seminario, el obtener el título de Profesor de primera enseñanza costará poco dinero, por haber Escuela Normal en Tarragona, y les costará poco trabajo, pues en el plan de estudios, que acabamos de ordenar, se establece la enseñanza de Pedagogía, Música, Derecho usual, Fisiología e Higiene, Francés i Agricultura, y pronto fundaremos también la clase de dibujo.

Teniendo los alumnos la carrera de Maestros y la carrera de Sacerdotes, si al terminarla comprenden ellos, o lo notan los superiores, que no tienen vocación eclesiástica, se evitará el inconveniente de que vuelvan a sus casas sin título oficial ninguno, o el mucho más grave aún, que nunca se lloaría bastante, de que no encontrando otra colocación donde comer, por comer se hagan curas sin que Dios paraínt crescat preu, representen molt gasto.

El título de Profesor, honroso siempre y hoy muy honrado, dará honor particular y prestigio ante el pueblo al sacerdote. El cual así podrá abrir escuela, sin tanto temor a las cortapisas que el absolutismo del Estado ponga; y con ello añadirá algunos emolumentos a los de todo punto insuficientes que el altar proporciona a quienes le sirven y, lo que vale más, tendrá nueva ocasión de inculcar a los niños el amor que deben al Dios que por amor a ellos se hizo niño y quizás de preservarlos del veneno del anticatólicismo con que corrompa sus débiles inteligencias el maestro oficial pagado por los católicos en una nación cuyo Estado profesa la Religión católica.

La solidez con que se estudian en los Seminarios las asignaturas fundamentales de la profesión del Magisterio, juntamente con el hábito de dis-

currir lógicamente y expresarse de elegante manera, y con multitud de aplicables conocimientos adquiridos en la carrera la más larga de todas, tornan muy hacedero ganar por oposición una escuela, mejor retribuida ya, y más en lo sucesivo, que una parroquia, y cuyo desempeño no impide ejercer el ministerio sacerdotal y venir en ayuda del párroco o hacer las veces de tal, cuando el curato se encuentra vacante. La celebración de concursos anuales, que deseamos hacer aún más frecuentes, tanto como prescribe el Tridentino, nos proporcionará en muchos casos coyuntura de dar a los clérigos las parroquias donde ya sean Maestros.

Los que hayan recibido de Dios mayores talentos se pondrán en disposición de ser Profesores Normales, con lo que harán el bien en más grande escala. La ley de Instrucción pública declara compatible el ejercicio del Magisterio con el de cualquier profesión honrosa; y disposiciones posteriores regulan la compatibilidad de los cargos y asignaciones de eclesiásticos y Profesores de enseñanza nacional en los Institutos y demás centros.

Por tanto, concluido el estudio de la Filosofía, en cada uno de los cuatro años siguientes los seminaristas aprobarán un curso de la carrera del Magisterio. Así durante los veranos repasarán las asignaturas en que debe estar suficientemente versado quien ocupe posición social algo distinguida y haya de pasar por siquiera medianamente ilustrado. A los que sean pobres se les pagarán todos los gastos.

Tarragona 16 Octubre de 1914.

† ANTOLÍN, Arzobispo,

Secció Agrícola

Un concell a les pageses

L'entreteniment major, la ocupació especial i predilecta de les pageses es la cría de l'aviram: certament que la cría de la gallina ha de ser productiva; perque, si no fos aixis, ja no s'en veurien en nostres masies: però opinem que encara es susceptible d'un profit més positiu, mitjantsant la renovació de la raça per altre més ponedora, de major grandaria i de carn més fina al paladar, poguent-se, en conseqüència, adinerar molt més els productes del corral. La gallina que aquí domina es una barreja poc recomanable i molt denegradada, de la que no cap exigir tot el partit que se trauria amb exemplars vigorosos i robustos que acusessin una coneuda ascendència, marcadaament caracterizada. Però, això de canviar les races, es molt delicat i difícil de pòrtar a la pràctica, com no sia amb una assiduidat continua i extremada vigilància sols assequible a individuus, que demostrin ferm propòsit de fer les coses amb veritable perfecció; aixis se comprova en el exèrcit de improvisats gallinocultors que, irreflexivament, s'han llençat a un negoci sense coneixer-lo ni estudiar-lo i en el qual no han fet altra cosa que estrellar-se. Ademés, donat el modo d'esser de les pageses, cal reconeixer que en general no estan encare prou perfeccionades per empender un canvi tan radical, perque, un cop establert, lo més difficultós seria continuar mantenint una raça determinada en tota sa pureza, per lo que se requereix gran paciencia i vigilància, essent indispensable la freqüent renovació de productors selectes, que tinguen que comprar-los afora, tenint crescut preu, representen molt gasto.

Aixis ens ho demostrarà una instalació feta amb les majors garanties d'hygiene i esbarjo que s'establi en una propera Masia d'aquest terme, totes castellanes negres; per qual dueño no s'vulgu preocupar de renovar degudament els reproductors i que als 2 anys comencen a daurera, minvantse la posta i perdent el color negre brillant que els es propi, per agafar-lo més pàlit i esmortuit com d'ala de mosca. També vegerem fracassar un'altra instalació tota de galls i gallines. Prat blanc que donava goig contemplar i que molt aviat anà perdentse per idèntica rahó que la primera i que feu desistir al duenyó d'ella principalment un cert gam que's ficà al galliner delmant les gallines de manera llastimosa, per falta de llàmpies i sobres de descuit sens dupte.

Havem vist també desapareixer explotacions de les Orpington negres i rojos, Faverolles (quals galls donen hermosos exemplars de gallines, creuats amb les de casa nostra) Coxinxenes, de quines races se veuen avui tan solament alguns exemplars desgarriats, mig perdudes les qualitats primitives, de tant degenerats, confronten-se ja amb la barreja general,

Quina raça especial serà més fàcil aclimatada i mantenir totalment pura? Senzillament no anem a buscar una nova, desconeguda aquí, ni forastera: la mateixa gallina de casa nostra pot proporcionar-nos lo que busquem, mitjantsant una tria molt escrupulosa dels caps que vulguen destinat per a reproductors. Aquest té que esser el punt de partida: no essent perfectes, no respondràn al si que's persegueix: en ell té que reconcentrar i ficsar tota la sua atenció el que vulgui fer bé les coses, perque ell serà el veble positiu qui el conduirà per camí segur.

Dits reproductors tenen que erdar la atenció per la sua apariència i demés detalls; que reuneixin sobre tot un grau de superioritat perfecte dintre la classe; perque, amb el temps, les bones qualitats venen debilitant-se, esborrant-se, quedant fins desapercebudes. Al any, una gallina està en plena edat adulta i pot mantenir-se durant 3 més, passats aquests, convindrà buscar-li substitut. Respecte del gall també al any se trova en tota sa plenitud: de gall a gall hi va una gran diferència i aixis com la majoria ne vindrà prou amb 12 gallines, segons sia ell, podrà augmentar-se-li aquestes fins a 14 o 15.

El gall es el tot o quasi el tot; quan se'l trui, ha de fer tot el pes que li correspon, que siga roig de ploma, més aviat fosque d'entonació, amb plomes verdes fosques a la cua, escames al pit i coll i anques ben daurades com metàliques, cua llarga, arquejada i dreta, amb 2 o 3 plomes que sobreixin, cresta grossa, punxaguda i com retallada, sense inclinació a un costat, ben enlairada de la punta o final, llargues barbilleres que arrossegui al menjar, fort, valent, arrogant, mirada de foc, decidit, amb cant llarg i estrident, posat desvergonyit, provocatiu.

En bastants llocs havem trovat exemplars de aquest gall; amb un d'ells i una dotzena de gallines de molta grandaria, robustes i roses de ploma, es la base amb que se ha de comptar, per a tenir un bon planter. Després, molta cura en reparar les gallines que no tinguin les circumstàncies de les primitivament triades, bona alimentació i la nova raça se mantindrà sense desmereixer ni tenir que envejar a les forasters.

P. GUSI BOFARULL.

Bascara (Girona).

Societat Astronòmica de Barcelona

La Societat Astronòmica de Barcelona ens comunica els resultats de la pluja, segons algunes estacions adscrites a dit servei meteorològic.

Les xifres indiquen milímetres d'igua precipitada; un milímetre representa la caiguda d'un litre d'igua per cada metre quadrat de terra.

Octubre

Cadaqués	79,4
Ampuries (Sant Martí)	
Bagur	114,9
Sant Sebastià (far)	157,6
Palamós	118,1
Sant Feliu de Guixols	126,9
Torreella de Montgrí	
Palafrugell	161,3
La Bisbal	88,4
El Pasteral	116,6
Llagostera	95,1
Agullana	55,0
Sant Hilari Sacalm	113,0
Vilert (Banyoles)	74,0
Llavors-Ripoll	194,8
Olot	143,5
Viladrau	123,6
Girona (Institut)	90,6
Id. (est. f. Sant Feliu)	91,4
Palautordera	116,7
Mollet	183,3
Teyà	212,0
Montgat	155,5
Martorell	123,5
Castelltersol	105,7
Pobla de Lillet (D. H. F.)	151,0
» (O.C.M.)	
Montserrat	99,7
» (Sant Geroni)	
Monistrol	132,5
Esparraguera	
Collbató	113,0
La Puda (Colegi Sant Josep)	130,4
Marganell	99,4
Berga	110,0
Sant Feliu de Llobregat	156,5
Barcelona (Universitat)	206,8
Id. (Gracia)	181,6
Badalona	164,2
Vilanova i Geltrú	121,2
Vilafranca del Panadès (est. enològica)	154,5
Benisanet	188,4
Tivissa	20,2
Vandellòs	25,2
Amposta	39,1
Corbera del Ebre	21,0
Tortosa (Ob. del Ebre)	42,0
Riudabella (Vimbodi)	38,0
Riudoms	63,4
Reus (est. enològica)	61,6
La Pena (Espluga de Francoli)	
Montblanc	62,7
Gerri de la Sal (D. H. F.)	52,0
Prats i Sampson	63,9
Borges Blanques	28,4
Vallfogona de Riucorb	63,6

Lleida	195
Villena	531
Monzón	188
Benasqué (Pirineu)	1352
Sosa (Monzón)	245
Coll de Foix	186
Balas (Fraga)	176
Puebla de Castro (presa)	380
Palma de Mallorca	1040

Secció Religiosa

SANTORAL

DESEMBRE

- 7 Dilluns. S. Ambròs bisbe i doctor.
- NOTA.—Avui des de la hora de vespres fins demà a la posta del sol, se pot guanyar una indulgència plena, si confessats i combregats se visita alguna església dedicada a Maria Santíssima, pregant per la pau, etc.
- 8 Dimarts. **LA IMMACULADA CONCEPCIÓ DE MARÍA SANTÍSSIMA**, Patrona d'Espanya i Indies.
- 9 Dimecres. Santa Llogaia verge i màrtir i sant Cipriani abat.
- 10 Dijous. Ntra. Sra. de Loreto i Sta. Eularia de Mérida verge i màrtir.
- 11 Divendres. S. Dámaso papa i confessor.—*Dejuni.*
- 12 Dissabte. S. Sinesi i santa Dionisia màrtirs.—*Dejuni.*
- 13 Diumenge III de Advent. Santa Llucia verge i màrtir.—(I. P.)

CULTES

IGLESIA PARROQUIAL.—Demà diumenge a les 3 de la tarda, professó i reso del sant Rosari.

Dimarts festa de la Immaculada Concepció de Maria, a dos quarts de vuit se dirà Missa de Comunió general, amb plàctica preparatoria, a les 10 solemne Ofici i sermó que dirà el Rnt. P. Ildefons Roca, S. J. a les 3 de la tarda i si el temps ho permet, sortirà la professó següent el curs acostumat i a les 6 i mitja conclusió de la novena amb besa-mans a la Verge Santíssima.

Dimecres a dos quarts de set de la tarda, reso del sant Rosari, visita a la Verge Immaculada i besa-mans.

Divendres a dos quarts de vuit, Missa al altar del sant Crist i visita a la Verge dolorosa.

CAPELLA DE NTRA. SRA. DE LOURDES. L'Arxiocofradia de la G. de H. celebrarà el 1.º diumenge de mes amb Missa de Comunió reparadora a les 7 i mitja, i a la tarda a les 4 Exposició de S. D. M. i reso de les oracions reglamentaries.

IGLESIA DE NTRA. SRA. DELS DESAMPARATS.—*Obra Expiatoria.*—Dilluns vinent, dia 7, primer dilluns de mes, a les 8 hi haurà Missa de Comunió general amb plàctica.

Seguidament se celebrarà un altra Missa.

IGLESIA DEL I. C. DE MARÍA.—Divendres prop-vinent, segon del mes, tindrà lloc en aquesta església a les 7 del matí, la funció de l'Hora Santa amb exposició de S. D. M., Missa, exercicis i reserva.

QUARANTA HORES.—Continuen en l'*Iglesia del I. C. de María* fins el dia 12 del corrent inclusiu. *Exposició:* Els diumenges a dos quarts de 2 de la tarda; els demés dies a les 4. *Reserva:* Tots els dies a dos quarts de 7 del vespre.

NOTICIES

Necrològiques. Diumenge propassat al vespre i estant en plena salut, morí repentinament el fervorós i convençut catòlic i ferm catalanista nostre apreciadíssim amic D. Josep Malagarriga (q. e. p. d.), persona molt apreciada en aquesta ciutat per les bellissimes qualitats que l' adornaven.

Amb el Sr. Malagarriga pert la ciutat de Figueres a un de sos més ilustrats ciutadans i convençut catòlic, el catalanisme pert a un de sos més entusiastas membres i nosaltres perdem a un caríssim amic i company de causa, completament identificat amb la nostra actuació.

L' acte del enterro verificat l' endemà, fou una espontània i sincera manifestació de dol, amb una concurrencia extraordinaria per part de totes les clas-

ses socials, prova inequívoca de les simpaties de que gosava.

Prenem part principalissima en la pena que experimenta la seva cristiana família per tan sensible pèrdua i al desitjals-hi el saludable balsam de la cristiana resignació preguem a nostres lleïdors que el tinguin present en llurs oracions.

—Altres pèrdues en extrem sensible acaba d' experimentar nostra ciutat. La virtuosíssima senyora donya Ramona Roca, Vda. de Floreta deixà d' existir entre els homes per a viure entre els benaventurats, el dimarts de la present setmana, verificant-se tan fatal desenllaç en pocs moments, precisos per a rebrer els Sants Sagaments de la Penitència i Extremunció, (e. p. d.).

Era la difunta senyora Ramona un model de senyores, piadosa en extrem i un verdader àngel de la caritat.

La seva cristiana vida era verament exemplar, essent una de les més constants cumplidores de la recepció de la Comunió diaria, tan recomanada del plorat Pontífice Pius X. Membre zelosíssima de totes les associacions catòliques i religioses de nostra ciutat, que experimentarà un buit ben remarcable en les llistes d' associades.

Les persones necessitades ploraran a llàgrima viva a la que amb caritat model socorria ses necessitats i endolcia en algun modo la seva trista condició.

Deu Nostre Senyor haurà segurament premiat ses innombrables virtuts i sa cristiana i exemplar vida.

El dimecres a la tarda es verificarà l' acte del enterrament de son cadàvre, que fou acompanyat a sa darrera estada per una innombrable multitut de persones, de tots estaments i condicions, desitjoses de rendir al cadàvre de la difunta l' últim tribut d' amistat i agraiament.

Rebi la seva desconsolada família l' expressió de nostre més sentit condol i preguen a Deu per la finada nostres apreciats subscriptors. R. I. P.

De la novena. Amb esplendor extraordinari s' està celebrant en nostra parroquial la novena de la Immaculada. Tot hi respira grandesa: l' altar sumptuós, joies riquíssimes, cant armóniosissim, com ho es sempre que canten les Filles de Maria, la gentada hi es immensa, atreta per les paraules del orador Rnt. P. Ildefons Roca, S. J. Els sermons que porta fins avui predicats, son d' intensa espiritualitat práctica, sermons ben pensats i dirigits al cor dels oients, per això be pot esperar-se que donaran fruit.

En el pròxim nombre detallarem tan simpàtica festa.

Laboratori Químic Municipal. Ens comunica dit centre científic, el resultat de l' anàlisi bacteriològic quantitatiu i qualitatiu del aigua de que s' serveix el Castell de S. Ferrán de nostra ciutat.

Es com segueix: Conté 297 colonies per centímetre cúbic (l' aigua pura tolera de 100 a 1000 colonies per centímetre cúbic). Germens no patògens: micrococcus (liquidants), diplococcus, streptococcus, bacillus i algú que altre microorganisme vegetal. Ausència completa de germens patògens.

Per consegüent dita aigua reuneix bones condicions de pureza per el consum.

Los Chocolates y Cafés Juncosa son los mejores conocidos.

Boy-Scouts. Del explorador Gómez havem rebut una ressenya (que permança d' espai no publicarem) de l'excursió efectuada pels exploradors el

diumenge prop passat a les tres cases d' Avinyonet.

S' agraeix.

Del Institut. Més que amb ideals d' adorno i d' higiene, sempre atendibles, en el pati del Institut s' hi estan construint actualment uns jardines o parterres amb mires d' instrucció, de cultura ciutadana i per a contribuir al ensens a remeiar en lo que s' puga la manca de treball que 'ns aclapara.

Ara sols falta que dit jardi botànic dongui el resultat que deu esperar-s' en o sia el d' amor al estudi i respecte a la planta.

Per Nadal, qui res no estrena, res no val, diu l' adagi i fácil es cumplir-lo. Per poc preu, poden estrenar-se camises, corbates, gènres de punt, trajos i abrics, comprant-los en els

GRANS MAGATZEMS PUIG PARIS

Pobres arbres... Ens porten una fulla perque la firmem. Instintivament la llegim i entenem i deduim de sa prova florida que la petició es justa. Nos altres els de «*LA VEU*» ens creiem estimar nostres arbres empordanesos tan com el que més els estimí, com volen tambe tot quant respira natura, i es per això que fem constar nostra més enèrgica protesta contra l' acert, vergonyós, pres per els qui poden portar a bon terme els greus problemes de la vida local. Els que confessen sa falta d'haver votat en favor de la tala, que s' retractin en plena sessió i així donarán a comprender a tothom que foren portats inconscients a un extrem tan deplorable.

Rebem cada desengany!... Aquests senyors concellers ens resultarán... uns greus problemes!

Haveu vist ciutadans com han mutilat el jardinet, coneugut per el Parc del Institut?

Si segueixen així ens farán creure, ens obligaran a dir que 'n saben menys que aquells senyors que demaneu la repoblació dels boscos.

Anàlisis d'orins els practica don R. Martin, Farmacèutic.—Rambla, 12.

Funció teatral. Dissabte prop vinent, dia 12, se celebra en el local-teatre, del Saló Cataluña, una funció dramàtica, a càrrec de la nova agrupació *Art i Patria*. Dita agrupació la dirigeix el notable i jove aficionat en Pere Teixidor E. formant-ne part els aplaudits aficionats Srs. A. Anglada, Simón Gratacós, Alexandre Romà, Pere Teixidor Delclós, Frederic Fernández, Josep Forment, Josep Pujol, Antoni Calvet i altres. Representaran amb tota la propietat que requereix, i estrenant-se una bonica decoració les següents obres: *Catalunya!* (Quadro dramàtic, d' en J. S.) *L' idiota del gorg negre* (drama en un acte d' en Rosés i Guiteras) i *Un embolic de pretendents* (comèdia en 2 actes de gran riure, d' en E. Trullàs). En els intermèdis, una reputada orquestra donarà a conèixer les millors peces del seu repertori.

Vista la valúa del element que constitueix dita agrupació i l' èxit obtingut en el dia del seu debut, es d'esperar que la sala d' espectacles es veurà concurridissa.

Nosaltres així ho desitjem de tot cor, puig ens donen a comprendre aquells simpàtics joves, que a Figueres encara hi ha qui sent amor per el teatre i no s' conforma a tenir que menjar cine i atraccions que com més va més inmobils resultan.

—També s' ens diu que'l «Collegi Monturiol» prepara unes funcions que se donaràn per les pròximes festes de Nadal amb motiu de celebrar els exams trimestrals.

—2.º piso para arrendar con agua y electricidad, en la calle Vilafant, 32. Razón, piso 1.º

LECTURA POPULAR

BIBLIOTECA D'AUTORS CATALANS

Cada dijous - 10 céntims

En la present setmana, *Després del Ball*, d' En Carles de Fortuny.

—Los Chocolates y Cafés Juncosa son los mejores conocidos.

=A los niños enfermos o raquícticos lo que mejor resultado les da es la **Carne líquida Valdés Garcia**.

Farmacies de torn. Demà diumenge, a la tarda, estarán obertes les de D. Ricart Martín, Rambla, 12 i la Farmacia Deulofeu, Plaça de Pi i Margall, 1. Dimarts, festa de la Puríssima, a la tarda, ho estarán les de D. Lluís Azemar, Carrer de Joan Matas (Besalú) 13 i de Francisco Castellví, Carrer de Cervantes (S. Pau), 38.

Moviment de Població

Comprensiu del 21 de Novembre de 1914 a la data

Naixements

Josep Baró Artigas, Asumció Canela Sunyer, Dolors Carmona Saura, Jaume Boix Ridanira. Catalina Almà Calsina, Ramón Imbert Padrós, Marià Torres Abat, Marina Rosa Salellas, Maria Josefa Joaquima, Josep Manel Ramón.

Matrimonis

Zacarias Viñá Maset amb Dolors Bertrán Palou.

Amado Ribera de Pou, solter, amb Matilde Soler Ortega, soltera.

Defuncions

Maria Pujol Guillamet, 42 anys; Margarita Soler Salellas, 67 a. Antonia Requejo de Miquel, 72 a. Eulalia Daban Sunyer, 75 a. Sabina Soler Casademont, 70 a. Micaela Lesmarie Hualde, 72 a. Antonio Giralt Vilà, 19 a.

Antón Puig Fort, c. 34 a.; Josep Malagarriga Heras, c. 45 a.; Catarina Pavó Matllén, v., 88 a.; Ramona Roca Almar, v., 65 a.; Teresa Quer Costa, v., 62 a.; Dolors Puig Margall, c., 63 a.; Lucía Cargol Sarro, v., 57 a.; Joaquima Casademont Batllori, casada, 64 anys.

Cip. de "La Veu de l' Empordà"—Figueres

=LA MUTUELLE DE FRANCE ET DES COLONIES continua el progresivo desarollo de sus operacions de ahorro en Espanya, aumentando considerablemente el número de adherentes a su respetable institución.

Las cifras son el mejor argumento para demostrar la importancia de una sociedad y LA MUTUELLE DE FRANCE ET DES COLONIES presenta a la consideración del público las siguientes:

1.260 millones 973.000 francos de suscripciones realizadas en sus dos ramas Vida y Fallecimiento.

518.468 Asociados. 53 millones 593.659'88 fr. pagados a los suscriptores.

165 millones 292.816'99 fr. depositados en el Banco de Espanya y en el Banco de Francia.

Llegar a estas cifras, utilizando el pequeño elemento que supone un ahorro individual des de 20 céntimos diarios, demuestra la seriedad con que LA MUTUELLE ha llevado sus operaciones, y la seguridad completa en los cálculos que sirvieron de base a su sistema.

Toda persona, por modesta que sea su posición, puede suscribir una participación en LA MUTUELLE DE FRANCE ET DES COLONIES y con un pequeño desembolso, desde 20 céntimos al dia, constituirse un CAPITAL que le permita crear un DOTE, una RENTA para la vejez o una HERENCIA para su familia.

Pidanse detallles a la Delegación, Plaza del Teatro, 3, BARCELONA, o en la Administración de LA VEU DE L' EMPORDÀ.

=A. BOSCH UCELAY, doctor en Medicina y Cirugía: Especialista en las enfermedades de la Garganta, Nariz y Oido.

Visita en ésta, calle de Llers, n.º 20, los jueves 2.º y último de cada mes y el viernes siguiente, hasta la una de la tarde; y en Barcelona, en su Clínica, calle Claris, n.º 35, 1.º

A LOS VIÑATEROS

Se venden varios toneles (botas) para colocar vinos, de varias cabidas.

Igualmente se desea un oficial y aprendiz con buenas referencias para un Colmado de una casa importante de Gerona.

Para todo, dirigirse con el que suscribe: Cervantes, 38, J. Trayter Colomer.

=El Pintor D. Pere Cristau posa en coneixement del públic en general que s' ofereix per tota mena de treballs en el ram de PINTOR I DORADOR, a preus econòmics i al ensembs com a successor de don Josep Costa. Per a encàrrecs: Carrer de S. Josep, n.º 7,

GASMOTOREN-FABRIK DEUTZ, COLONIA-DEUTZ (Alemania)

Unicos constructores de los legítimos motores "Otto"

Para Gas Pobre, Gas de Alumbrado y Combustibles Líquidos
MOTORES DEL SISTEMA DIESEL PARA ACEITES BARATOS (creosotas)

Indispensables como fuerza de reserva

para instalaciones movidas por TURBINAS O ELECTROMOTORES

siendo su

Puesta en Marcha Instantánea

OCUPAN POCO SITIO MANEJO SENCILLO

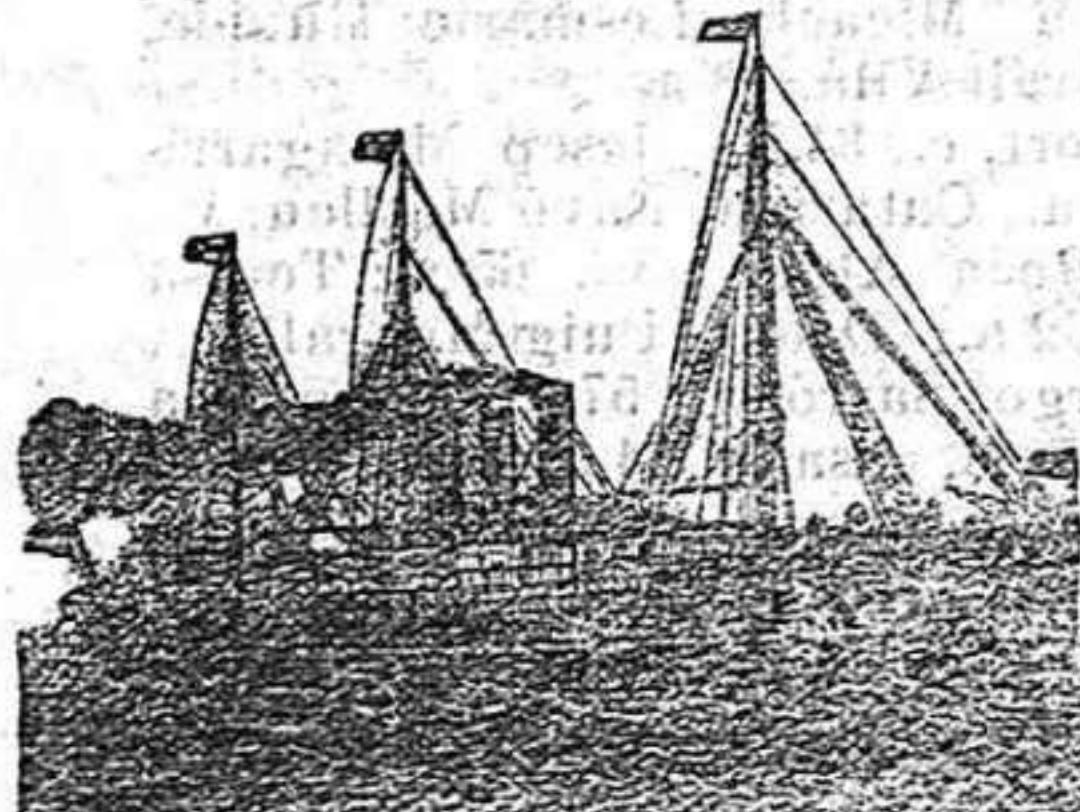
Presupuestos gratis por los únicos concesionarios en ESPAÑA Y PORTUGAL

BARCELONA
Paseo de Gracia, 30

Langen & Compañía, S. en C.

MADRID
Victoria, número 2

SERUEIS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línia de Buenos Aires

Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Málaga el 5 i de Cádiz el 7, directament per a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires; emprenen el viatje de regrés desde Buenos Aires el dia 2 i de Montevideo el 3, directament per a Canàries, Cádiz i Barcelona. Combinació per trasbord a Cádiz amb els ports de Galícia i Nord d'Espanya.

Línia de New-York, Cuba, Méxic

Servei mensual sortint de Génova el 21, de Barcelona el 25, de Málaga el 28 i de Cádiz el 30, directament per a New-York, Habana, Veracruz i Puerto Méjico. Regrés de Veracruz el 27 i de l' Habana el 30 de cada mes, directament per a New-York, Cádiz, Barcelona i Génova. S' admest passatge i càrrega per a ports del Pacífic amb trasbord a Puerto Méjico, així com per a Tampico amb trasbord a Veracruz.

Línia de Cuba Méxic

Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Coruña el 21, per Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes, per a Coruña i Santander.

Línia de Venezuela-Colombia

Servei mensual sortint de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, i de Cádiz el 10 de cada mes, directament per a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón i Colón, d' on surten els vapors el 12 de cada mes per a Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello, La Guayra, Ponce, San Juan de Puerto Rico, Canàries, Cádiz, Barcelona, Marsella i Génova. S' admest passatge i càrrega per a Veracruz i Tampico, amb trasbord a l' Habana. Combinació pel ferrocarril de Panamá amb les Companies de navegació del Pacific, per a quins ports admest passatge i càrrega amb bitllets i coneixements directes. També carrega per a Puerto Barrios i Cartagena de Indias amb trasbord a Colón, per a Maracaibo i Coro amb trasbord a Curaçao, i per a Cumaná, Caripano i Trinidad amb trasbord a Puerto Cabello.

Línia de Filipines

Tretze viatges anyals, sortint de Liverpool i fent escales a Coruña, Vigo, Lisboa, Cádiz, Cartagena i València, per a sortir de Barcelona cada quatre dimecres, o sigui: 7 de Janer, 4 Febrer, 4 Mars, 1 i 29 Abril, 27 Maig, 24 Juny, 22 Juliol, 19 Agost, 16 Setembre, 14 Octubre, 11 Novembre i 9 Desembre; directament per a Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo-Ilo i Manila. Sortides de Manila cada quatre dimarts, o sigui: 27 Janer, 24 Febrer, 24 Mars, 21 Abril, 19 Maig, 16 Juny, 14 Juliol, 11 Agost, 8 Setembre, 6 Octubre, 3 Novembre i 1 i 29 Desembre; directament per a Singapore, demés escales intermitges que a l' anada fins a Barcelona, prossegueix el viatje per Cádiz, Lisboa, Santander i Liverpool. Servei per trasbord per a i dels ports de la Costa oriental d' Afrika, de l' India, Java, Sumatra, Xina, Japó i Australia.

Línia de Fernando Pòo

Servei mensual sortint de Barcelona el 2, de Valencia el 3, d' Alicant el 4, de Cádiz el 7, directament per a Tanger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife i Santa Cruz de la Palma i ports de la costa occidental d' Afrika.

Regrés de Fernando Pòo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatje d' anada.

Línia Brasil-Plata

Servei mensual sortint de Bilbao i Santander el 16, de Gijón i Coruña el 18, de Vigo el 19, de Lisboa el 21 i de Cádiz el 23, directament per a Rio Janeiro, Montevideo i Buenos Aires; emprenen el viatje de regrés desde Buenos Aires el 16 per a Montevideo, Santos, Rio Janeiro, Canàries, Lisboa, Vigo, Coruña, Gijón, Santander i Bilbao.

Per a aquest servei regeixen rebaixos especials en passatges d' anada i tornada i també preus convencionals per a camarots de luxe.

Aquests vapors admeten càrrega amb les condicions més favorables i passatgers, a quins la Companyia dona allotjament molt èmodo i tracte esmerat, com ha acreditat en son llare servei. Tots els vapors tenen telegrafia sense fils.

També s' admest càrrega i s' expideixen passatges per a tots els ports del món, servits per línies regulars.

Representant a Figueres i sa Comarca: JOSEP MASDEVALL FERRÉS, Imprenta i Llibreria, Palau, 16, (Rambla).

GÉNEROS DE PUNT

Fàbrica a motor

Secció especial a mida, en tota classe d' articles

cotó superior, i pur estàm Austràlia.

J. VERNS.—Forn Baix, 4—Figueres

—La Hormiga de Oro, Ilustración Católica, que s' publica a Barcelona, conté 16 planes d' informació gràfica mondial i 20 planes de lectura amena i ortodoxa amb interessants noveles instalades en forma enquadernable. Suscripció: 10 pessetes un any. S' hi suscriu en totes les llibreries.

Hay para vender o alquilar un taller de herrería muy acreditado con sus respectivos enseres, situado en esta ciudad, Plaza del Sol, n.º 4, Figueras. Para todos informes darán razón en la misma casa.

MERCATOR

legítimos motores "Otto"

Para Gas Pobre, Gas de Alumbrado y Combustibles Líquidos

MOTORES DEL SISTEMA DIESEL PARA ACEITES BARATOS (creosotas)

Indispensables como fuerza de reserva

para instalaciones movidas por TURBINAS O ELECTROMOTORES

siendo su

Puesta en Marcha Instantánea

OCUPAN POCO SITIO MANEJO SENCILLO

Presupuestos gratis por los únicos concesionarios en ESPAÑA Y PORTUGAL

Langen & Compañía, S. en C.

MADRID
Victoria, número 2

Colegio-Academia Monturiol

Bajo la advocación de San Pedro Apóstol

Calle de Vilafant, número 10.—FIGUERAS

Director técnico: D. Pelayo Torres, Licenciado en Ciencias i Profesor del Institut.

Director administrativo: D. Lorenzo Vives, Profesor de 1.ª enseñanza superior.

Director espiritual: Rdo. Julio Fábrega, Presbítero.

Primera y segunda enseñanza, Magisterio y carreras especiales bajo la dirección de ilustrado y competente profesorado titular.

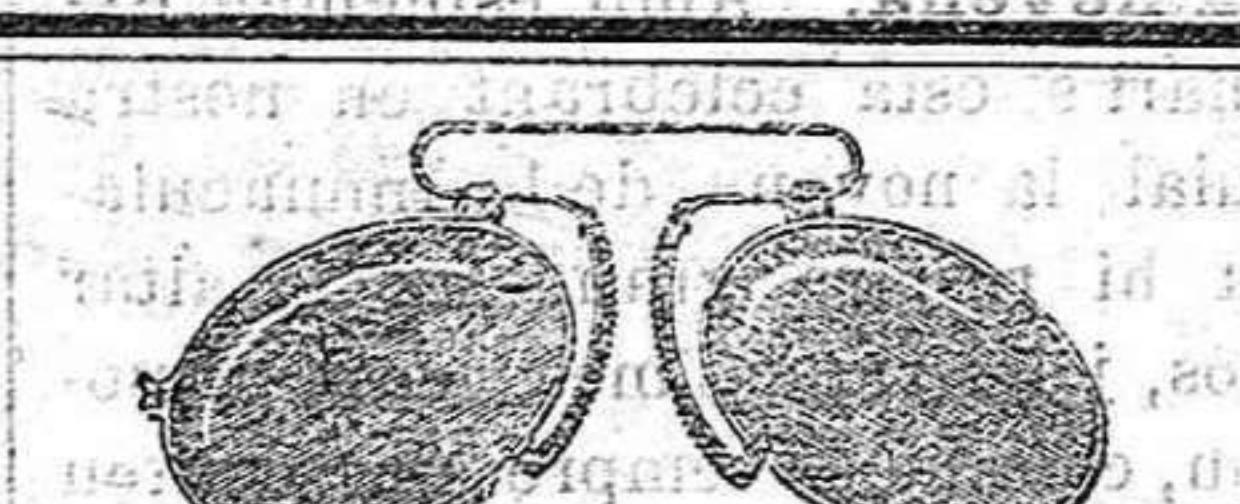
Idiomas francés, alemán, italiano e inglés.

Cursos de piano y violín, dibujo y pintura.

Alumnos internos, medio pensionistas, vigilados y externos.

Horas de clase, de 8 a 12 mañana y de 2 a 7 tarde.

Los alumnos vigilados o encomendados serán acompañados a sus respectivos domicilios.

Complert assortit

en aparells d' òptica * * *

* * * lentes i ulleres

* * de totes classes * *

Tots els defectes de la vista es corregeixen usant ulleres segons prescripció facultativa.

En la Llibreria de LA VEU DE L' EMPORDÀ s' hi troben cristalls i montures per a binocles dels diferents sistemes, poguent-se servir al acte segons recepte dels senyors oculistes.

Carrer del Forn, 5, FIGUERES

En el mateix Establiment s' hi admeten treballs per a tota mena de compostures en ulleres.

—Ocasió. Es ven un piano amb magnifica caixa de nogué, cordes creuades i tres pedals i també un gramofón amb 50 plaques d' escullides peces musicals. Rahó: Carrer d' En Pep, 25.

—En venda. Es trova una premsa de enfardar palla en molt bon estat i preu barato a casa de J. Sadurní Macau, carrer de Vilallonga, 26.

—Meritori. Se necesita per el despaix d' una casa de Banca. Informaran en l' administració d'aquest periòdic.

Ferrocarril de M. Z. A.—Xarxa Catalana.

TRENS ARRIBADA SORTIDA COTXES

TRENS QUE VAN A BARCELONA

201	Expres	4'41	4'44	1.ª y 3.ª
203	Correu	5'17	5'23	1.ª 2.ª y 3.ª
177	Mercaderies	6'33	6'58	3.ª fins Girona
181	Mercaderies	10'35	10'55	3.ª »
217	Omnibus	13'39	13'47	1.ª 2.ª y 3.ª
219	Expres	16'32	16'31	1.ª ab butaques
221	Mixte	17'08	17'20	2.ª y 3.ª
223	Mixte	20'37	20'43	2.ª y 3.ª Girona

TRENS QUE VAN A FRANÇA

202	Mixte	06'17'27	7'35	2.ª y 3.ª
200	Omnibus	10'31	10'36	1.ª 2.ª y 3.ª
206	Expres	13'02	13'03	1.ª ab butaques
178	Mercaderies	14'10	14'30	3.ª
208	Mixte	18'01	18'08	2.ª y 3.ª
212	Correu	19'34	19'44	1.ª 2.ª y 3.ª
218	Expres	21'48	21'49	1.ª y 3.ª

Mercat del dijous

Blat. de 23'35 à 22'13 Hectòlitre

Mestall. 00'00 à 00'00

Setgia. 00'00 à 00'00

Ordi. 11'25 à 11'88

Civadars. 15'25 à 8'75

Blat de moro. 15'63 à 15'00

Panis. 16'25 à 00'00

Monjetes. 40'00 à 35'00

Monjets. 35'00 à 31'25

Faves. 18'75 à 18'13

Favons. 20'63 à 00'00

Besses. 20'88 à 21'25

Ciurons. 37'00 à 33'75

Oli. 100'81 à 96'78

Patates. 9'62 à 8'02

Tocino. 12'00 à 11'00

Anyells. 20'00 à 16'00

Anechs. 10'00 à 7'00

Pollastres. 5'50 à 3'50

Gallines. 9'00 à 7'00

Oques. 10'00 à 6'00

Conills. 5'00 à 3'00

Grans magatzems de Novetats per a Senyora
Fills de Joseph Massot
 Plassa de la Constitució, 25-26.

S'han rebut totes les novetats
 per a la temporada d'hivern

PREU FIXO

IMPORTANT: En cumpliment de la Llei del Descans Dominical, aquells
 Magatzems tancan ses portes tots els Diumenges a la 1 de la tarda.

Escuela Práctico-Mercantil
 calle de la Muralla núm. 7.-FIGUERAS

Fundada en 1884 y dirigida por

Don Salvador Bosch y Roig

Perito-Profesor Mercantil, Profesor del Instituto.

Enseñanza moderna, rápida y completa de Cálculo Mercantil.—Teneduría de Libros.—Reforma de letra.—Caligrafía.—Ortografía.—Correspondencia y prácticas de escritorio.—Mecanografía. Idiomas.

Conferencias de Matemáticas.

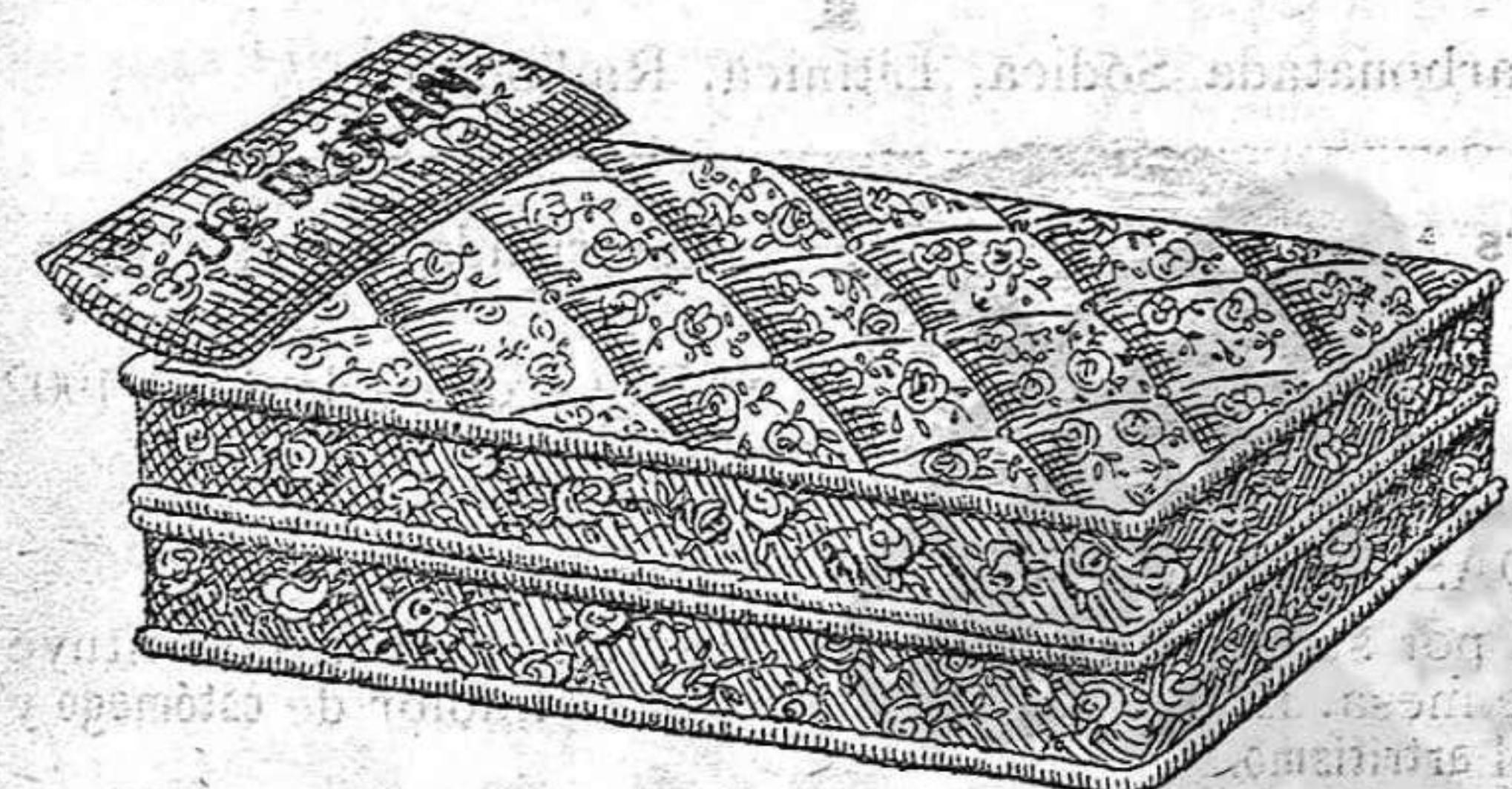
Preparación para el Bachillerato i Magisterio.

CLASES ESPECIALES para Señoritas.

Todas las clases están debidamente atendidas por Profesores Técnicos Titulares. Terminados los estudios mercantiles y previo examen de aptitud se expide á los alumnos el correspondiente Diploma-Título de Tenedor de Libros.

La Escuela Práctico-Mercantil facilita colocación en el comercio á todos aquellos de sus alumnos que se distinguen por su buena conducta y aprovechamiento.

Consultas y peritaciones mercantiles, inspección, reconocimiento y redacción de documentos de comercio y arreglo de libros de contabilidad.

Lanas
 en rama
 para
 Colchones

Construcción y venta de colchones de todas clases y formas

Gran especialidad en la forma inglesa

Los colchones nuevos se hacen en casa del comprador, si así lo desea para su mayor satisfacción

Se rehacen colchones á domicilio

J. DURÁN, Sucesor de Francisco Cubí

Calle de Perelada, número 16.—FIGUERAS

¡OJO! No equivocarse con el de más arriba

Se pasan por la Máquina las lanas viejas y duras, quedando blandas como en su primer estado.

NOTA: Esta casa lava y desinfecta los colchones por infecciosos que sean.

Servicio Militar Obligatorio

Escuela Militar **CERVANTES**

Autorizada por el Excmo. Sr. Capitán General de Cataluña

para la enseñanza de la Instrucción Militar

y dar el correspondiente Certificado de Aptitud.

Matrícula abierta todo el año

Locales: calle de Montaner, (Huerta del Instituto)

Oficina: calle del Horno Bajo, 2, 1º

Consultas gratuitas de 12'30 a 14'30

J. Ribó i Mayol

Metge-Cirurgia

Carrer del Palau, 13, 2.º, 2.ª

Consulta de ll a 1

Grans Magatzems Fortunet

Plaça de la Constitució, n.º 23 i Carrer de Perelada, n.º 8

FIGUERES

S' han rebut tots els gèneros per a
 les temporades de tardor i hivern

PREU FIXO

NOVEDADES PARA SEÑORAS
 de FIGUERAS

Esta casa ha recibido un
 importante surtido en
 — Novedades —
 para las temporadas de
 Otoño e Invierno

PRECIO FIJO

FÁBRICA DE CERERIA Y BUJIAS
 MOVIDA Á VAPOR

DE
LAUREANO DELCLOS

Fábrica: Nueva, 147.—Despacho: Nueva, 15.—(Provincia Gerona).—FIGUERAS.

Elaboración espe-
 cial en Cirios, Hachas
 y Blandones de cera
 pura de abejas.

Exijase esta tan
 acreditada marca

— CALIZ —

HERNIADOS (Trencats)

Debe saber todo enfermo de hernia que ante el fracaso de las operaciones quirúrgicas, que dejan muchas veces reproducirla, hoy el herniado no necesita someterse a los riesgos de una peligrosa operación; le basta, para conseguir su curación radical, emplear las acreditadas especialidades «VIVES», sistema no operatorio, único en España, que puede ofrecer, sin molestia ni riesgo alguno, falsas garantías, por difícil y voluminosa que sea la hernia.

Herniados: Antes de comprar ningún braguero, ni seguir otros tratamientos, venid a consultarnos sobre su dolencia, con la seguridad que nuestros consejos serán de gran provecho para el mejoramiento de vuestra enfermedad, pues nuestra antigua y renombrada casa siempre ha obrado con seriedad, procurando ser útil a la humanidad. Despacho de nueve a doce y de tres a seis, los domingos y días festivos de nueve a doce,

Rambla del Centro, 12, pral., casa VIVES (junto al Liceo)

